

Adreces d'interès

Organitzacions especialitzades en temes de consum

CRIC. Centre de Recerca i Informació en Consum
c. Ausiàs Marc, 16 3r 2a
08010 Barcelona
Tel.: 93 4127594
cric@pangea.org
http://cric.pangea.org

Consum Rebel
c. Casanova, 48, at. 2a.
08011 Barcelona
Tel. 93 4546776
consumrebel@consumidors.org
http://www.consumidors.org

Webs d'interès

Llistat d'associacions i cooperatives de consum i botigues de productes ecològics:
www.geocities.com/mariano_bueno/direccio.html

Consumo Responsable
Si no t'ha quedat clar què és el consum responsable, aquesta web t'ho explica amb detall:
www.consumoresponsable.com

Web de l'Ajuntament de Barcelona
Amb informació i recursos sobre el medi ambient i la sostenibilitat. Inclou la web del Centre de Recursos Barcelona Sostenible:
www.bcn.es/mediambient

Xarxa de Consum Solidari:
www.pangea.org/xarxaconsum

Campanya Roba Neta:
www.ropalimpia.org

Web Agrària Manresa
Les cooperatives de consum ecològic de l'àmbit de Barcelona editen des de fa uns quants anys el butlletí Troc, de caràcter trimestral a:
www.agrariamanresa.org

Informa't sobre el consum crític i responsable trucant al:

901 51 52 53

El vostre telèfon d'informació

Imprès en paper reciclat. Maquetació i disseny: Jordi Juan Pujol
Impressió: Gramagraf, S.C.C.L./D.L. B-17327/2000

Casal
d'Associacions
Jovenils de Barcelona

Cogestionat pel:

CONSELL DE LA JOVENTUT
DE BARCELONA
CJB

en representació de les
associacions juvenils
de la ciutat

En conveni amb:

Ajuntament de Barcelona

901 51 52 53

Casal
d'Associacions
Jovenils de Barcelona

El vostre fax: 93 265 51 58
El vostre e-mail: casal@casalbcn.info
La vostra web: www.casalbcn.info

Ausiàs Marc, 60
08010 Barcelona

Núm. 44, octubre de 2003

Consum crític i responsable

Ser crítics amb el consum, informar-se sobre les condicions en les quals s'ha elaborat un producte, així com practicar compres respectuoses amb el medi ambient, amb les persones i les cultures, haurien de ser, cada cop més, obligacions per part de tots els consumidors.

Plantejar-se aquests interrogants, interioritzar un tipus de pautes i assumir com a quotidians una sèrie d'hàbits, no únicament significa ser responsables amb el consum propi, sinó que també suposa ser crítics amb aquells tipus d'indústries i empreses -malauradament encara la majoria- que, seguint exclusivament la lògica del lucre, mantenen criteris de producció i de venda del tot injustos amb molts sectors de la societat mundial.

Les associacions juvenils, amb el seu caràcter obert i democràtic, i tenint en compte també la seva vessant sòcioeducativa, haurien d'esdevenir puntes de llança a l'hora de poder assumir tots aquells criteris socials i mediambientals per tal de desenvolupar i promoure el consum crític i responsable a la nostra societat. Així doncs, el teixit associatiu juvenil és una bona plataforma que caldria aprofitar, encara més si cal, per tal de consolidar hàbits de consum coherents i realment efectius per tal de mantenir l'equilibri global del nostre planeta.

En aquest butlletí 901 us presentem una sèrie de consideracions que cal tenir presents a l'hora de comprar i adquirir productes i, per tant, realitzar un consum d'una forma crítica i responsable, ja sigui des de la pròpia entitat o bé de manera particular. En el cas que necessitèssiu més informació d'aquest tipus, el Casal d'Associacions Jovenils de Barcelona us ofereix el Punt d'Informació de Recursos per a la Sostenibilitat, servei que us pot assessorar a l'hora de plantejar de forma sostenible les vostres activitats i projectes, i també us pot facilitar documentació, material i recursos entorn aquests temes.

≡ És necessari?

El consumisme exagerat de la nostra societat fa que sovint la nostra compra contingui articles superflus i pràcticament innecessaris. Possiblement abans de comprar hauríem de assegurar-nos si podem reutilitzar algun material similar que ja tinguem per a portar a terme la mateixa finalitat i, en el cas que l'haguem d'adquirir, plantejar-nos quin ús farem del producte.

Els habitants del Nord tenim un nivell de consum tan gran que, si tots els habitants del món tinguéssim l'oportunitat d'estar en aquest mateix nivell, es necessitarien els recursos naturals d'un parell o tres de planetes -en el cas del superconsum de l'*american way of life* es necessitarien 7 planetes-. El nivell de consum que tenim, doncs, és insostenible i la reducció del nostre consum, fonamental.

≡ Quant em pot durar?

Els articles anomenats d'un sol ús tenen l'avantatge que són més barats i no necessiten cap mena de manteniment; però a la vegada, aquests productes estan fabricats amb materials senzills i de poca qualitat, fet que genera l'establiment de preus de mercat molt competitius. Això ha provocat l'afany de les empreses per aconseguir productes el més econòmics possible i, per tant, fer ús per a la seva elaboració de materials de mala qualitat, sovint insostenibles (no reutilitzables, no reciclables,...) i de durabilitat més que dubtosa.

Comprar productes de bona qualitat, que durin, surt, a la llarga, més beneficiós i barat per a la nostra butxaca i també per a l'equilibri sostenible del nostre planeta, ja que s'estalvien recursos naturals (menys productes comprats, menys material utilitzat) i es fa un ús menor dels serveis de neteja de la ciutat (menor quantitat de residus).

≡ Com i des d'on ens arriba?

El transport de mercaderies és un dels principals causants de les emissions de gasos d'efecte hivernacle que generen el canvi climàtic del planeta i, conseqüentment, provoquen efectes devastadors a moltes zones del món. Transportar els productes té un cost ambiental important, tant pel que fa a l'emissió de gasos com pel que respecta a l'obertura constant de noves vies de comunicació perquè aquest transport sigui més factible; això causa massa sovint la degradació de molts paratges naturals.

Donar preferència al consum de productes autòctons és un estalvi ambiental i afavoreix la conservació de les empreses i cooperatives del país o regió on vivim.

≡ Està fet amb materials reciclats?

Si es recicla, és a dir, si els residus es llencen en els contenidors de recollida selectiva per a què es converteixin posteriorment en un altre producte o en el mateix que s'havia comprat inicialment, és convenient no trencar la cadena i adquirir novament aquest tipus de productes. Donar prioritat als articles reciclats és la manera de fomentar la seva producció i de donar l'oportunitat a que la cultura cíclica (els recursos naturals que es fan servir no moren en els abocadors sinó que s'allarga la vida a través del reciclatge dels productes) s'acabi imposant.

≡ Quants materials s'han fet servir?

Com més materials incorpori el producte, més recursos s'hauran consumit. Les mescles no són gaire pràctiques per reciclar. Si l'article té materials barrejats indivisibles (per exemple, el paper plastificat) aquest no podrà ser reciclat i s'haurà de dipositar en el contenidor de rebuig, de color gris, sense que la seva vida pugui perllongar-se.

≡ Per què té el preu que té?

Ja s'ha parlat de la competència en els preus mitjançant l'ús de materials de poca qualitat per abaratir el preu final del producte. Però també hi ha altres factors que configuren el preu: el salari de les persones treballadores o sòcies d'una cooperativa, el tipus de fabricació, el pagament d'intermediaris comercials, la xarxa de distribució, les despeses de publicitat... Descobrir el perquè del preu d'un producte i saber quins marges corresponen a cadascuna de les partides, pot fer-nos decidir a l'hora de comprar un producte o un altre. Un preu molt barat pot anar molt bé per a la nostra butxaca, però és possible que faci augmentar certes desigualtats socials i econòmiques entre països o en un mateix país, amagui explotació laboral, hi hagi desmesurats marges de beneficis per a les cadenes de distribució...

Donar preferència als productes de comerç just que, entre d'altres aspectes, aposta per assegurar unes condicions dignes de treball, és una bona fórmula de trencar la producció especulativa i consumir sota uns paràmetres que fomenten la igualtat social.

≡ És tòxic?

Quines substàncies conté allò que acabem d'adquirir? Molts dels articles que es compren quotidianament poden contenir substàncies perilloses per al nostre entorn i la nostra salut. Cal fer una utilització el menor possible d'insecticides artificials, d'articles de neteja abrasius i de productes amb mercuri (les piles, per exemple) i, si és factible, trobar d'alternatives per eliminar-ne el seu ús. Si només se n'aconsegueix la reducció, qualsevol residu d'aquestes substàncies cal dipositar-les a les deixalleries del vostre barri o districte.

≡ I com és el residu?

Si finalment es creu necessari comprar un producte, cal fer-ho pensant on es podrà tirar l'embalatge i en el després de la vida útil de l'article. Si es té present aquesta pregunta i es vol que el rebuig d'allò comprat sigui de poc impacte ambiental, cal considerar el material amb el que està fet i triar. Evitar els embolcalls innecessaris i comprar els productes a granel és el primer pas per reduir els residus que puguem generar. Optar pel vidre o el paper (materials totalment reciclables) davant les alternatives del plàstic o l'alumini és aconseguir que la vida dels residus s'allargui, si els residus es llencen en els contenidors de recollida selectiva, és clar!